

Tercer premi: Escola Eiximenis

Projecte: "Hort amb cor"

1 - DADES DEL CENTRE

1.1 - Nom del centre educatiu:

Escola Eiximenis

1.2 - Adreça postal:

C/ Eiximenis, 7 - 17001 Girona

1.3 - Telèfon:

972202974

1.4 - Correu electrònic del centre:

b7001425@xtec.cat

2 - DADES DELS RESPONSABLES

2.1 - Nom persona responsable:

Maria Àngels Bosch I Torrent

2.2 - Correu electrònic:

hortambcor@gmail.com

3 - DADES DEL ALUMNAT

3.1 - Nivells educatius a què s'adreça el projecte

Educació infantil, Educació primària

3.2 - Nombre d'alumnes participants en el projecte

225

4 - DADES DEL PROJECTE

4.1 - Descripció

El projecte de l'Hort de l'escola Eiximenis s'inicia fa uns set anys arran de la iniciativa de l'Ajuntament de Girona de promocionar els horts ecològics escolars. El projecte ha anat evolucionant de manera creixent i cada vegada ha abraçat més àmbits d'alumnat, de professorat, de la comunicat educativa del centre i de la societat més propera.

L'Escola està situada al centre de la ciutat de Girona i per motius de manca d'espai hem creat un hort urbà amb tres taules d'hort i molts testos a la nostra terrassa. Fa poc l'hem ampliat amb 4 mòduls d'hort vertical, que va poder costejar l'ajuntament gràcies a la presentació del nostre treball a les últimes jornades d'horts ecològics escolars. L'hort de l'Escola Eiximenis sempre ha estat un hort basat en el conreu ecològic i ha

defensat, per damunt de tot, el producte ecològic i la defensa d'un món sostenible en totes les seves actuacions. El projecte abarca l'hort urbà, les plantes exteriors de la terrassa i les plantes d'interior de tota l'Escola.

El projecte s'obre a les iniciatives dels alumnes, potencia la innovació i s'eixampla al món de la producció; amb això neix Hort amb Cor. Hort amb Cor és una "empresa" que parteix del treball del nostre hort i plantes i s'endinsa en el món de la petita empresa del sector agrícola, estudiem els planters, les llavors, els preus del mercat, mirem quina plantació podem treure al mercat,... I culminem el procés muntant una parada al mercat Municipal a la plaça del Lleó amb els nostres productes.

El projecte de l'hort s'obre també al món de la meteorologia per millorar la nostra collita a través del Projecte Mirant el Cel. Tenim una estació meteorològica que ens permet registrar cada dia les dades, interpretar-les i valorar quina actuació hem de fer en el nostre hort.

El projecte forma part de la Programació General Anual de l'Escola Eiximenis, del Programa Pedagògic d'Educació Democràtica i, en concret, de la Programació de la Comissió de Natura. "L'escola viu i creix en contacte amb la natura i s'endinsa en el món de l'emprenedoria: Hort amb Cor".

El projecte va dirigit a tots els alumnes de l'Escola. Hi tenen un paper destacat els alumnes d'educació especial i de l'aula d'acollida que tenen cura i fan el manteniment de totes les plantes i taules d'hort.

4.2 – Objectius del projecte

Del món de l'agricultura:

- Fomentar formes de vida més natural i vetllar per fer un món més sostenible.
- Conèixer i valorar el món de l'agricultura ecològica versus el món de l'agricultura industrial.
- Observar detalladament els nostres conreus i plantes d'exterior i interior i experimentar amb elles per millorar el seu estat.
- Desenvolupar en els alumnes autonomia i il·lusió per muntar un hort a casa, una terrassa amb encant o unes petites jardineres.

Del món de l'emprenedoria:

- Iniciar els alumnes en el procés de creació d'una petita empresa: "Hort amb Cor".
- Desenvolupar hàbits de consciència emprenedora.
- Potenciar el treball en equip.
- Incrementar l'autonomia dels alumnes en l'aprenentatge i deixar que siguin els protagonistes dels seus processos, que prenguin decisions, que aprenguin dels errors i que això els ajudi a créixer.
- Afavorir la inclusió. Que cada alumne pugui participar de manera activa i contribuir amb el millor de què som capaços. "Qui troba el seu talent, troba un tresor".

Del món de la meteorologia:

- Aprendre a registrar i llegir dades meteorològiques i a prendre decisions basades en aquestes dades.
- Valorar els agents meteorològics com a elements que influeixen en el món del desenvolupament de la planta i de la collita.

Tots aquests punts esmentats cal que fomentin i s'obrin a les iniciatives dels alumnes, dels mestres, de la comunitat educativa i de la societat.

4.3 - Continguts curriculars

- Horticultura. Coneixement d'estris bàsics.
- Agricultura ecològica . Agricultura industrial.
- Plantes aromàtiques. Ús d'aquestes plantes en el comerç.
- Productes de proximitat-productes de temporada. Dieta mediterrània.
- Conceptes sensorials: colors,olors i textures.
- Gaudir de la natura del nostre entorn més proper i entrenar-nos en la responsabilitat i respecte per la vida de les plantes i animals.
- L'alimentació. Aliments ecològics. Hàbits d'autonomia. Hàbits saludables. Vida sana.
- El mercat, les botigues, els preus de mercat. Estudi de mercat. Millors sortides dels productes.
- Conèixer i valorar els productes agrícoles de denominació d'origen en el mercat actual.

- L'emprenedoria.
- Un obrir d'ulls al món de les finances i administració d'empreses.
- Relacions i canvis. Estadística i atzar en els preus dels productes i en la venda.
- El temps. Instruments de mesura. Estació meteorològica. Agents atmosfèrics i fenòmens meteorològics.
- Llenguatge. La parla i la comunicació. Divulgació de la premsa escrita i la televisió en aquests temes.

4.4 – Activitats realitzades

1. Posar apunt totes les plantes de l'Escola i les taules d'hort després de l'estiu.
2. Manteniment i cura de totes les plantes de l'escola i taules d'hort urbà. Ho porten a terme els alumnes d'aula d'acollida i d'educació especial. Veure article en el bloc "Ens agraden les coses senzilles" on explica tota l'organització!!!
<http://hortambcor.blogspot.com.es/search?updated-max=2014-12-02T19:24:00%2B01:00&max-results=9>
3. Plantació a les taules d'hort. Ho porten a terme els alumnes de 3r.
4. Plantem menta pels alumnes d'educació infantil i anem a la classe a explicar-los la menta, les seves característiques i les seves aplicacions. Olorem, toquem...Fem una infusió i la proven. Els alumnes d'ed. Infantil la cuidaran i a final de curs portaran un ramet de menta per a casa seva. Ho porten a terme els alumnes d'aula d'acollida (veure activitat a la presentació del bloc).
5. Creem l'empresa Hort amb Cor amb tots els seus departaments. Ho porten a terme molts alumnes donada l'envergadura del projecte.
<http://hortambcor.blogspot.com>
6. Muntem un hort vertical casolà. Ho porten a terme tots els alumnes de 3r.
<http://hortambcor.blogspot.com.es/search?updated-max=2014-12-02T19:24:00%2B01:00&max-results=9>
7. Hort i matemàtiques. Fem un catàleg de la nostra empresa i treballem amb preus reals. Ho porten a terme els alumnes de 5è i 6è de suport. <http://hortambcor.blogspot.com.es/p/cat.html>
8. Registrem diàriament les nostres dades de l'estació meteorològica i les apliquem per millorar el desenvolupament del conreu i la collita. Veure el bloc Mirant el Cel o en l'enllaç des del bloc "HortambCor". Contrastem informació amb l'APP weather& radar.
9. Experiments del món vegetal. Ex: fer colònia i envasar la colònia amb etiquetes. Ho porten a terme els alumnes d'aula d'acollida i educació especial.
<http://hortambcor.blogspot.com.es/search?updated-max=2014-12-02T19:24:00%2B01:00&max-results=9>
10. Venda dels nostres productes de l'hort a la plaça del Lleó de Girona (activitat que ens ofereix La Caseta de la Devesa de l'Ajuntament de Girona). Ho porten a terme els alumnes de 3r.
<http://hortambcor.blogspot.com.es/p/presentacio-digital.html>
11. Per norma els alumnes porten esmorzars saludables (entrepans, fruita o hortalisses) dins les carmanyoles gràcies a les tasques que fan els tutors. Ho porten a terme tots els alumnes de l'escola.
12. Collim productes ecològics i els portem a la cuina per degustar productes de l'hort. Ho porten a terme els alumnes de la Comissió de Natura.
13. Visita a les botigues del mercat de la Plaça del Lleó de Girona i també a les parades de l'exterior del mercat on hi venen els petits pagesos de les rodalies de Girona. Ho porten a terme els alumnes de 3r.
14. Mostra d'experiments sobre com millorar les nostres plantes a casa i a l'Escola. Activitat dirigida als pares dins la programació de les "Jornades Culturals de l'Escola". Ho porten a terme els alumnes de primària.
15. Organització de tot un equip d'alumnes que estudien i organitzen com tenir cura de totes les plantes durant els mesos d'estiu, és a dir una organització complexa de com tancar l'empresa Hort amb Cor per vacances i que no es malmeti ni una planta: regs automàtics, regs casolans, apadrinament de plantes per part dels alumnes de la comissió, hibernació de plantes, estudi dels llocs més humits de l'Escola, personal que portarà a terme aquestes actuacions i coordinar-les. Ho porten a terme molts

alumnes donada la seva envergadura.

<http://hortambcor.blogspot.com.es/search?updated-max=2014-10-14T13:14:00%2B02:00&max-results=9&start=9&by-date=false>

16. Visita a l'hort i estudi del procés de creixement de les plantes, les seves característiques i les seves aplicacions. Ho porten a terme totes les classes d'educació infantil i d'educació primària.
17. Publicació d'articles a la revista digital de l'Escola "L'Estornell".
18. Petició d'articles a col·laboradors sobre un tema que ens preocupa i que hem discutit a classe. Veure bloc.
19. Innovem: fem un suc.
20. Apadrinem una olivera.

En totes les activitats:

- Es fa ús de paper de diari com a embalatge
- Tots els conreus han crescut sense pesticides i adobs de síntesi química
- Fem esment de la importància del sector agrícola en l'economia i de les immenses possibilitats de mercat en el món del sector ecològic

4.5 - Recursos humans i materials

Recursos humans:

Els principals recursos humans són els alumnes i mestres; però el projecte és tan ampli que necessita d'ajudants perquè es pugui portar a terme. Es citen:

- Maria LLuïsa Bonmatí, mestra jubilada i exdirectora de l'escola: revisa totes les plantes i rega les plantes d'interior.
- Pere Joan Giramé, conserge de l'escola: revisa la terrassa i ens ajuda en treballs logístics.
- La Caseta de la Devesa (Ajuntament de Girona): ens ofereix una monitora per 3 sessions a l'any per desenvolupar activitats d'horticultura.
- Josep Duran, jardiner sense ànim de lucre: ens ajuda en tasques de jardineria. És un pare de la comunitat educativa.
- Col·laboracions de personal de la comunitat educativa i de la societat en general per apropar l'escola al món de la pagesia, a l'empresarial i laboral. Com per exemple: Mònica Herrero: meteoròloga del Servei Meteorològic de Catalunya; Pilar Sampietro: mestra del centre; Josep Ma. Bosch: enginyer de ponts i camins; empreses gironines com ara Llagurt entre d'altres; Jordi Bosch i Ester Raset: ens han ajudat a resoldre els problemes informàtics.
- Les interessants ponències de les Jornades d'hortos ecològics a la ciutat de Girona i les pràctiques on ens ensenyaven a muntar parades en cristall amb reg automàtic.
- Formació rebuda en els cursos de Compètic 2 i Compètic 3 a l'Escola d'Adults de Girona.

Recursos materials:

- L'escola ha pagat les despeses de muntar 3 taules d'hort, testos, planter, terra... i tots els estris bàsics d'horticultura.
- Diners procedents de la venda dels nostres productes en el Mercat de la Plaça del Lleó.
- Donatius de plantes procedents de "Girona, temps de flors" (una vegada acabada l'exposició).
- Donatius de mestres, ex mestres i famílies: plantes, nius, eixam d'abelles, flors, espantaocells...
- El jardiner de la comunitat educativa: ens ha donat sacs de terra, ens ha muntat el reg automàtic sense cost...
- Estació meteorològica enviada pel Departament d'Ensenyament.

Ens manca una dotació de diners per muntar una petita infraestructura bàsica per l'hort i per l'empresa.

4.6 – Avaluació: El projecte, com ha millorat l'aprenentatge de l'alumnat?

L'alumne com a protagonista del treball. Plantem, experimentem, vivim, mengem, olorem, ens nodrim, innovem, busquem, entrenem, aportem material, apadrinem plantes, podem, reguem, ruixem, cerquem alternatives, observem el temps, formulem hipòtesis, venem... Ens movem en un aprenentatge actiu,

cooperatiu i significatiu.

Els alumnes han de decidir per ells mateixos la manera de resoldre els problemes i el paper del mestre és d'acompanyament-guia d'aquest procés ABP (aprenentatge basat en problemes).

El treball de projectes requereix reflexió, molt de rigor i temps de dedicació. Però els resultats i el nivell d'assoliment i satisfacció valen la pena.

Es fomenta el treball inductiu. Les activitats integren coneixements interdisciplinaris i es cerca informació a través de les noves tecnologies.

4.7 - Altres aspectes a Considerar

Estem molt contents del grau d'assoliment dels objectius aconseguits; els alumnes estan molt engrescats en el tema i responen a aquesta responsabilitat. Cal dir que és un molt bon treball per a l'atenció a la diversitat doncs tenen un paper molt important en aquest treball.

NOTA: En principi no seria possible acollir les properes Jornades doncs l'estiu del 2017 comencen les obres al pati de l'Escola per fer una pista elevada.

Diari de Girona del dia 24/04/2016 "La pista elevada de l' Escola Eiximenis es construirà l'estiu de l'any vinent".

5 – CRITERIS DE VALORACIÓ

Explica com el projecte integra els criteris següents (tal i com s'han definit a les bases del premi):

5.1 – **Innovació:** Quins són els elements innovadors en relació als objectius del projecte?

La creació de l'empresa ha donat molta força al treball, ha ampliat exponencialment les possibilitats del projecte en tots els aspectes!! La introducció al món de la meteorologia comporta un treball de precisió en la recollida de dades, valorar-les i interpretar-les costa, però hi estem treballant de valent. Cada any que passa anem aprenent més del món de l'agricultura, experimentem més sobre el món de les plantes i en gaudim d'aquest procés.

També hem obert una línia de col·laboració amb José Alfredo Martín, emprenedor d'Apadrinaunolivo, millor emprenedor en la categoria de projecte social a nivell d'Espanya (any 2015).

També tenim el suport de molta gent que voluntàriament i des de diferents àmbits (mestres jubilades, empresaris, professionals del món de la biologia, investigació, meteorologia, farmàcia, jardineria, mestres, estudiants..) ens ajuden a que el projecte es desenvolupi amb rigor (ens donen idees, ens repassen els treballs des de la seva formació específica, ens donen altres punts de vista i ens obren les portes al món laboral i empresarial actual.

HEM OBERT L' ESCOLA A LA SOCIETAT!!!!

5.2 – **Currículum:** Quines són les principals competències que ha permès desenvolupar el projecte?

Viure l' hort en totes les seves variants, treballar a vista d'àliga és a dir en consonància amb el temps que vivim i amb un munt de col·laboradors que ens donen idees per millorar; és un recurs pedagògic molt ric que interrelaciona les diferents àrees curriculars i afavoreix potencialment el desenvolupament de TOTES les competències bàsiques.

5.3 – **Significació:** Quines experiències properes a l'alumne s'han escollit? Quina participació ha tingut l'alumnat?

La nostra terrassa ÉS UNA AULA, una aula molt especial, és l'aula de natura, l'aula d'economia, l'aula de llengua, l'aula de mates, l'aula d'emocions, l'aula d'experimentació...

5.4 – **Comunicació:** Quines activitats han emprat la comunicació com a eina d'aprenentatge?

Hem estat els protagonistes de la presentació de la Jornada d'Horts Ecològics i Escolars d'enguany a Girona, on els alumnes també han estat protagonistes, ja que han explicat el seu treball i el mestre és un acompanyant del procés d'aprenentatge de l'alumne.

I aquest juliol hem estat convidats al Museu d'Art de Girona a presentar el projecte HORT AMB COR el dia

del visitant. Els nostres alumnes són els guies de l'activitat de la mà del mestre, ells presenten Hort amb Cor i expliquen la passió que tenim per la natura. Farem un taller i prepararem un tast pels assistents. Lligarem aquesta activitat amb l'exposició temporal que hi ha al Museu d'Art de Santiago Russinyol, un gran excursionista i un apassionat de la Natura.

5.5 – **Acció:** Quin resultat final s'ha obtingut? Quins valors s' ha permès incorporar?

- Entrenar els nostres alumnes pel seu futur, fomentant una vida sana en un món sostenible .
- Obrir els ulls dels nostres alumnes al món laboral actual, a base de potenciar actituds emprenedores i fer formació i entrenament en valors ètics a partir del nostre dia a dia.

Aquest projecte ha nascut amb la finalitat de posar el nostre gra de sorra i així sumar esforços en aquesta gran causa.

Educar pel temps que vivim, educar per les incerteses i educar per la vida.

5.6 – **Projecció.** Com s'ha vinculat el projecte al món professional? Com ha contribuït a la comunitat propera?

Sobretot amb el procés de creació d'una empresa fictícia: "HortambCor", que finalitza amb la venda dels productes de l'hort a la plaça del mercat de Girona. Això serveix per introduir conceptes elementals d'emprenedoria i administració d'empresa.

També amb l'aproximació a l'emprenedor José Alfredo Martín, d'Apadrinaunolivo, amb qui hem fet un contacte mitjanant Skype amb presència dels alumnes i amb qui hem col·laborat i ho continuarem fent el proper curs.

Hem innovat realitzant un suc i hem aprofitat grans professionals a l'Escola que ens ajuden a millorar la nostra tasca aportant un munt d'idees positives.

Com diu Jordi Serra: "Volem una societat amb més llum que no pas ombres".

6 - DOCUMENTS ADDICIONALS

Bloc: <http://hortambcor.blogspot.com.es/>